



StøDig

Digitalt støttet lese-, skrive- og språkopplæring for 1. – 4.trinn

Agenda:

Gi et innblikk i prosessen og dele noen av våre erfaringer

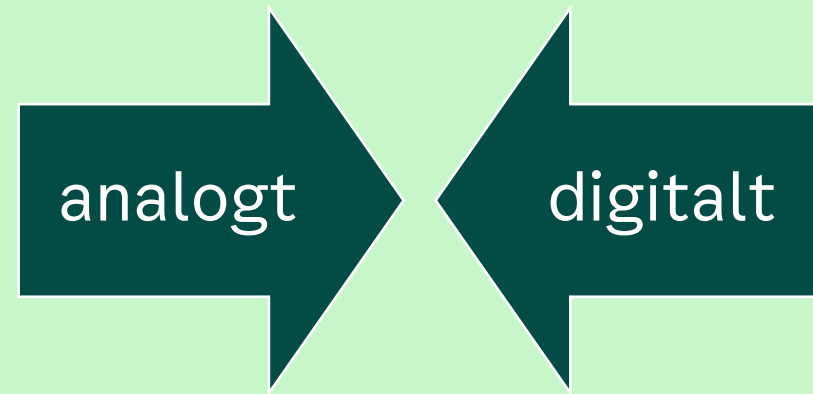
18.3.24, Nasjonal konferanse om lesing 2024

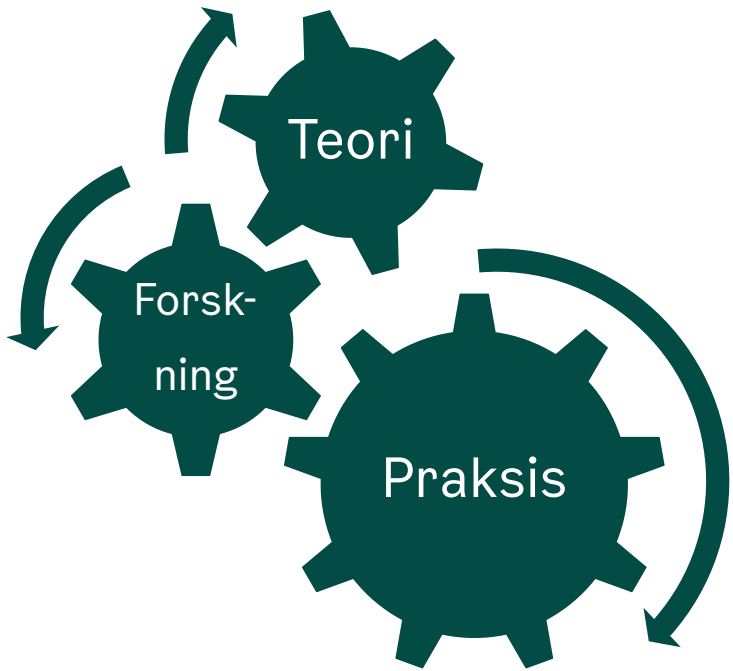
Av Merethe Thulin og Annette Iversen Aarflot, Utdanningsetaten i Oslo

Problemstilling:

Hvordan bruke læringsteknologi på 1. -4.trinn slik at bruken støtter hver elev sin utvikling av lese-, skrive- og språkkompetanse?

Ikke mest eller minst mulig,
men best mulig!





● **Kunnskaps-
grunnlag**

● **Problemstilling**
med tilhørende
hypoteser

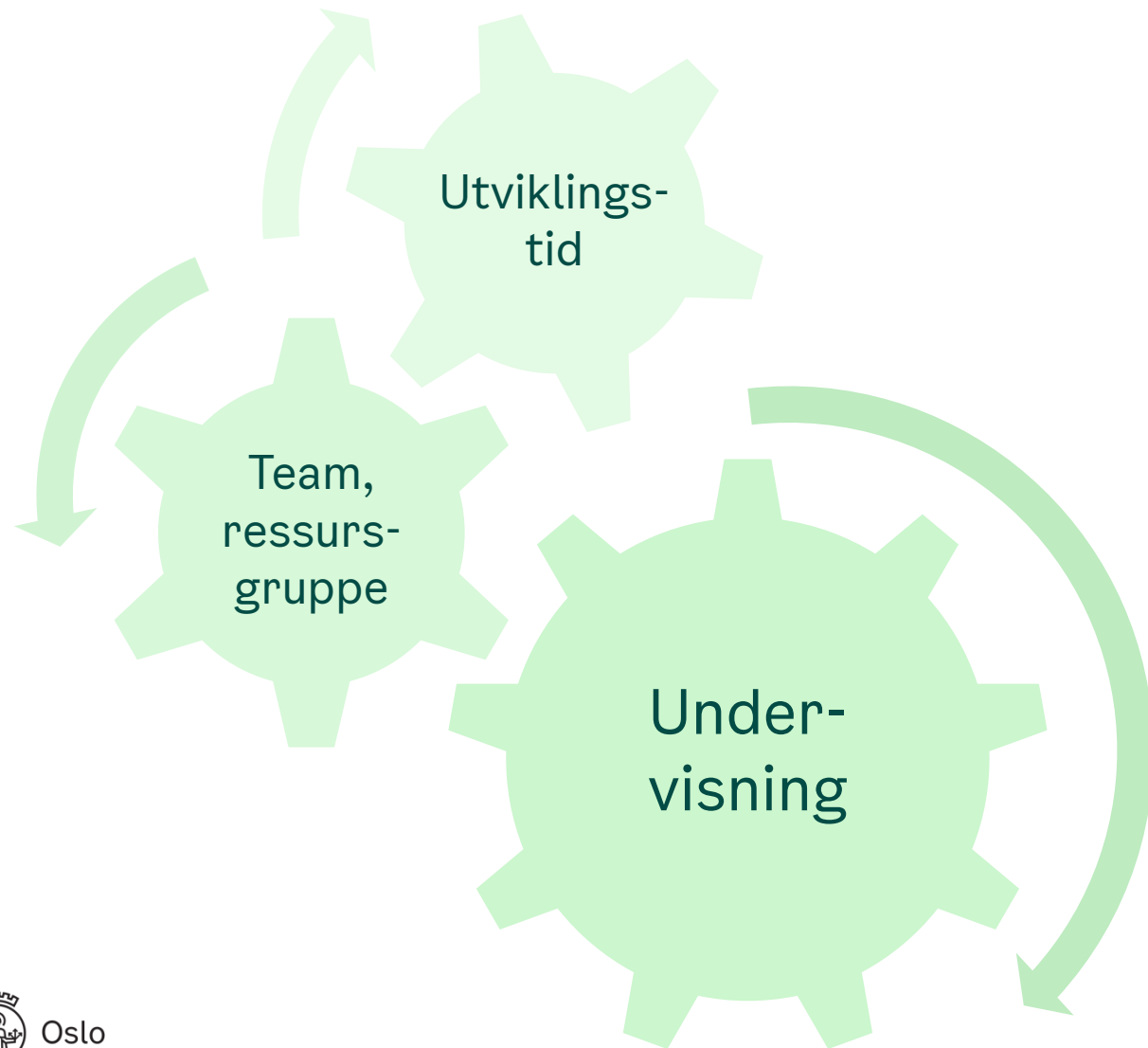
● **Faglige
anbefalinger** med
tilhørende praksis-
eksempler

9 pilotskoler

- En lærer fra hver pilotskole er veileder i StøDig
- Hver skole har en ressursgruppe og en skoleleder med spesielt ansvar for StøDig

Følgforskere fra Lesesenteret

Hvordan få til utviklingsarbeid som når ut til elevene?



hva – hvordan - hvorfor

Sentrale nøkkelord i StøDig

- **Elever som er aktivt tenkende og handlende**
- **Elever som samarbeider**
- **Elever som medvirker**
- **Elever som mestrer**
- **Elever som opplever seg inkludert**

GrunnDig

– Digitalisering i grunnopplæring

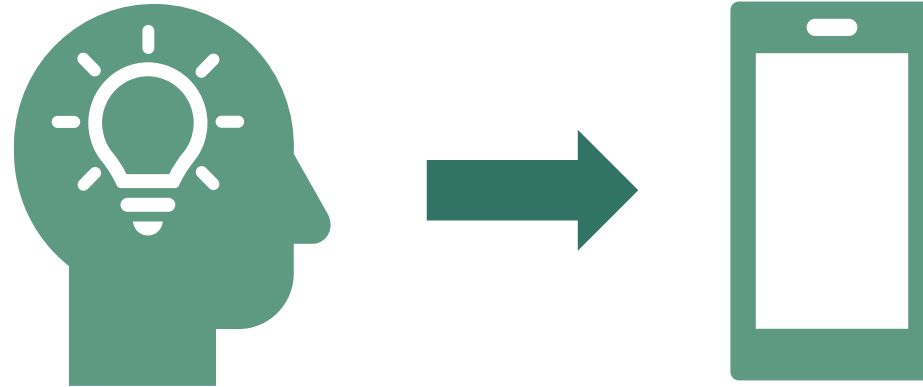
I arbeid der elevene samarbeider blir resultatet av høyere kvalitet enn der elevene arbeider alene på hver sin digitale enhet.

-Samtidig viser det seg at læringsteknologi ofte blir brukt til individuelt arbeid i klasserom der det er 1:1 dekning.

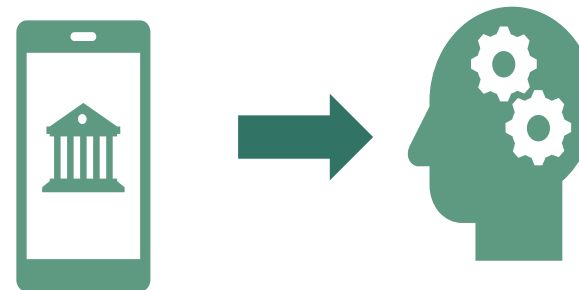
GrunnDig påpeker at digitale verktøy kan være med på å støtte elevene i deres læring om verktøyets muligheter blir benyttet.

-Samtidig viser undersøkelser GrunnDig har gjort blant norske lærere at mulighetene i verktøyet ikke blir utnyttet i særlig stor grad.

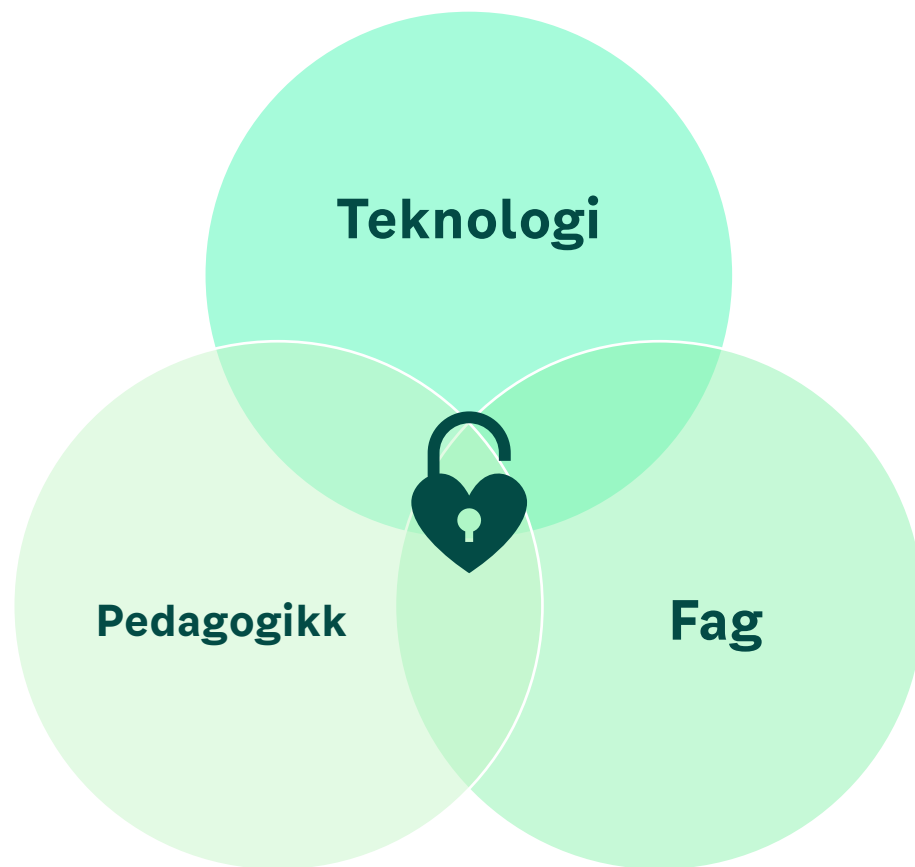
Eleven som produsent



Eleven som konsument



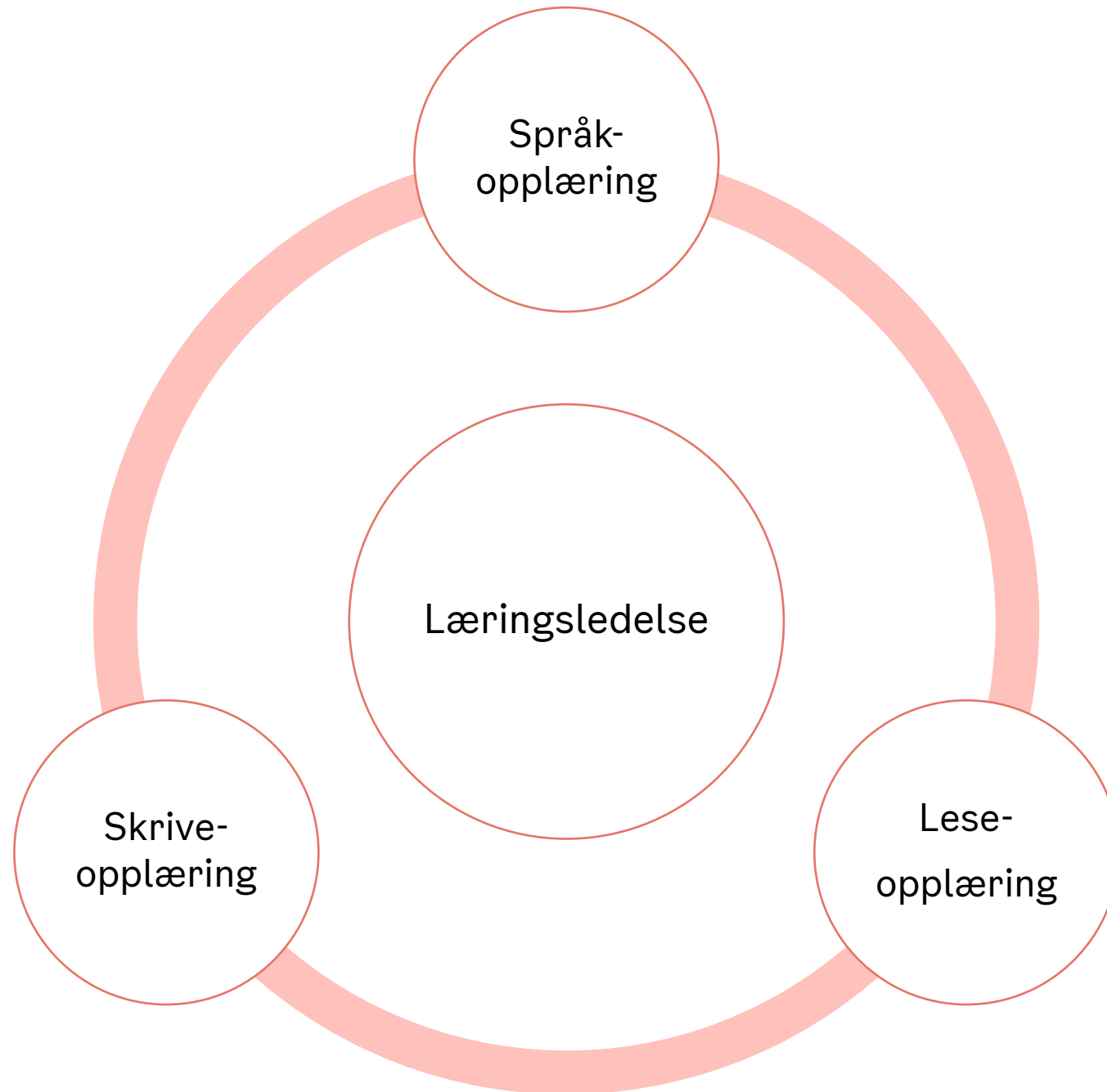
Læreren er nøkkelen!



TPACK modellen beskriver den sammensatte kompetansen lærere har behov for i dag.

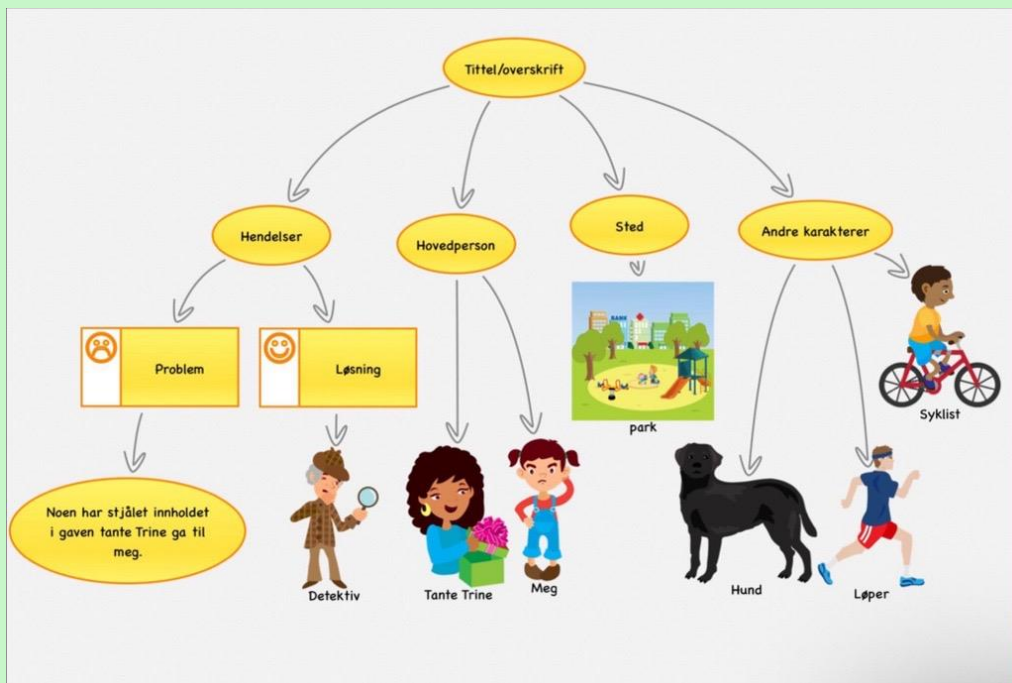
*Dette er en forenklet versjon av T-PACK. Les mer om TPACK her:
<https://matt-koehler.com/tpack2/tpack-explained/>*





Om skriveutvikling:

Skriveoppgavene må erfares som meningsfulle og motiverende for elevene uansett om elevene skriver for hånd eller på tastatur.

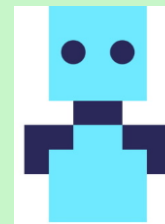


MATRETT:

Ingredienser:

Fremgangsmåte

Laget av:



Hvordan reker du å levere alle gavene?

Hva spiser reinsdyrene dine?

Hva gjør du om someren?

Hvilket reinsdyr er det raskeste?

Nyansert bruk av lyd støtte



Når lærer tilrettelegger slik at den enkelte elev får bruke lyd støtte ut fra behov, kan dette støtte skriveutviklingen.

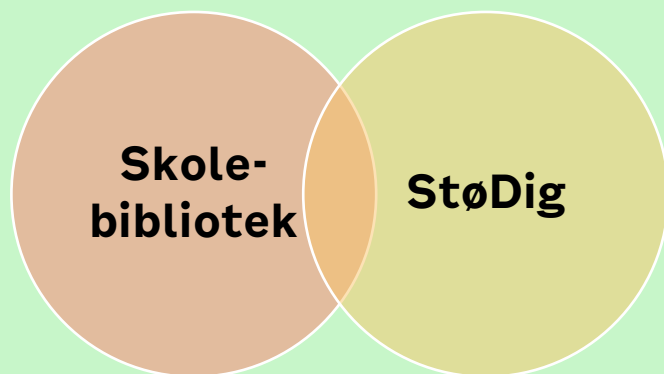
Ulike former for lyd støtte:

- Høre bokstavlyden
- Opplesing av ord og setninger
- Diktering
- Lese inn egen tekst på lydopptak – lytte og bearbeide



Om leseutvikling:

Når elevene opplever engasjement for lesingen, vil det føre til bedre utbytte i arbeidet med hver enkelt tekst, og til en bedre leseutvikling på sikt.



Om leseutvikling:

Elevene trenger å kunne lese både på papir og digitalt, for å mestre dagens samfunn.



Digitale lesestrategier

For å ruste elevene til å kunne lese digitalt bør de begynne å trene ulike delferdigheter innenfor navigering, vurdering og integrering de første skoleårene.

Navigere:

Finne frem til aktuelle tekster og orientere seg i tekster.

Vurdere:

Undersøke hvilken informasjon teksten(e) gir, og undersøke alle delene av teksten.

Integrere:

Koble informasjonen jeg leser i tekster til det jeg kan fra før, slik at jeg forstår mer.



Hva er jeg?



Jeg er flat.
Jeg har spisse kanter.
Man kan skjære seg på meg.
Jeg kan hvære i forskjellige farger.
Du kan brette meg.
Du kan lage noe av meg.
Du kan fargelegge meg.
Man kan lime på meg.

Papir



Hva er jeg?



Jeg føder vanligvis 4-7 barn.
Jeg kan hoppe fire til fem meter høyt.
Jeg er den største arten i hundefamilien.
Jeg har fire begn.
Jeg er farlig.
Jeg spiser bever, grevling, hare og skogsfugl.
Jeg har pels.
Jeg er grå.
Jeg jakter på elg og rovdyr.
Jeg blir opptil 78 kilo.

Hva er jeg?

Om språkutvikling:

Språklig bevissthet, et rikt ordforråd og en god begrepsforståelse er av stor betydning for utviklingen av lese- og skrivekompetanse og muntlig kompetanse. Elevene bør få mulighet til å bruke hele sitt språklige repertoar i arbeidet med å utvikle språket.

Elevene må bruke språket aktivt!

Digitale verktøy gir elevene nye muligheter for å jobbe aktivt med språket sitt.

